

Van	Lysanne Teuling
Onderwerp	Toelichting op de zienswijze op onderwijs in Wilderszijde
Datum	10-09-2021
Ons kenmerk	T21.07355

Op 1 juni 2021 is de wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen (hierna: MRvNS) in werking getreden. Met de ingang van de nieuwe wet wordt de stichtingsprocedure voor het oprichten van een nieuwe school aangepast. In deze nieuwe procedure dienen schoolbesturen geen aanvraag meer in bij de gemeente, maar bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW). Het college van Burgemeester en Wethouders kan bij de minister een zienswijze indienen over een voorgenomen initiatief. Dit document beschrijft de zienswijze van de gemeente Lansingerland op onderwijs in Wilderszijde.

0. Samenvatting

Ons standpunt is dat het niet realistisch is dat zes scholen binnen acht jaar na 2023 de stichtingsnorm halen. Wilderszijde is een kansrijke wijk om drie nieuwe basisscholen te starten. Van vijf initiatieven ontvingen wij reacties op onze beleidsuitgangspunten. Wij denken dan ook dat ieder initiatief zich kan ontwikkelen tot een passende school voor de kinderen en ouders in Wilderszijde. Toch sluit IKC Het Avontuur het beste aan op onze ambities voor Wilderszijde. Vanwege het samenvallen van de oude en de nieuwe wetgeving, zetten wij onze vraagtekens bij de slagingskansen van Casa Lansingerland, en IKC Cadans Wilderszijde in combinatie met de nieuwe initiatieven IKC Cadans Berkel en Rodenrijs, en Treehouse Montessori.

1. Juridisch kader

De selectie van het onderwijs voor Wilderszijde speelt zich af binnen de Wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen (MRvNS) die vanaf 1 juni 2021 is ingegaan. Deze wet heeft als doel het mogelijk maken dat scholen die aantoonbaar op voldoende belangstelling hebben van ouders en leerlingen ook daadwerkelijk voor bekostiging in aanmerking komen. Het begrip 'richting' (godsdienst of levensbeschouwing) als bepalende factor is hiermee losgelaten. In plaats daarvan is er een systeem waarin het schoolbestuur rechtstreeks bij ouders naar de belangstelling voor een nieuwe school vraagt. Hiervoor worden ouderverklaringen gebruikt. Bij een nieuwbouwwijk kan dit ook met een marktonderzoek. Het ministerie beoordeelt de kwaliteit van een nieuwe school op basis van een kwaliteitstoets. Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente waar de school zich vestigt, kan bij de minister een zienswijze indienen over een voorgenomen initiatief.

2. Wilderszijde

In Wilderszijde bouwen we de komende 10 jaar een nieuwe, duurzame en toekomstbestendige woonwijk. Een groene, klimaatadaptieve wijk van de toekomst, met in totaal 2.600 tot 3.000 woningen en bijpassende voorzieningen, zoals basisscholen, een gezondheidscentrum en sport- en recreatiemogelijkheden om de hoek. Het aantal leerlingen in het primair onderwijs groeit tot en met 2040 naar verwachting tot ca. 1.000 leerlingen in Wilderszijde. Gezien deze leerlingenprognose en de gehanteerde stichtingsnorm voor Lansingerland, is Wilderszijde een kansrijke wijk om drie nieuwe basisscholen van ongeveer 300 leerlingen te stichten.

3. De initiatieven

Zes schoolbesturen hebben via DUO hun interesse kenbaar gemaakt voor het stichten van een nieuwe school in Wilderszijde. Hieronder een overzicht van die initiatieven:

Naam schoolbestuur	Naam school
Stichting Onderwijs	IKC Cadans Wilderszijde
Stichting Casa school	Casa Lansingerland
Stichting Islamitisch Veerkrachtgericht Onderwijs Zuid-Holland	De Springplank
Spectrum-SPCO	Het Palet
Laurentius Stichting	IKC Het Avontuur
Ten Hoeck	Scholengroep Holland

4. De zienswijzen

In bijlage 1 (T21.07505) staat beschreven hoe wij tot onze zienswijzen kwamen. Van vijf initiatieven ontvingen wij reacties op onze beleidsuitgangspunten (zie bijlage 1, T21.07505). Alle vijf de reacties laten zien dat de scholen goed hebben nagedacht over hun concept en de aansluiting met Wilderszijde. Wij denken dan ook dat ieder initiatief kan dienen als een waardige school voor de kinderen en ouders in Wilderszijde. Toch denken wij op basis van de bevolkingsprognoses voor Wilderszijde, dat het voedingsgebied kansrijk is voor maar drie scholen.

Hieronder geven we per initiatief aan in hoeverre de beoogde nieuwe school aansluit op onze beleidsuitgangspunten. In bijlage 2 (T21.07510) staat een matrix waarin wij de zienswijze per school en per uitgangspunt nader toelichten.

IKC Het Avontuur - score 31/35

De Laurentius Stichting (hierna: Laurentius) laat zien dat zij gekeken heeft naar de potentiële inwoners van Wilderszijde en waar de wensen voor het onderwijs liggen. Er is gekeken hoe de dagen van kinderen en ouders er uit zien en wat er nodig is om hier zo goed mogelijk op aan te sluiten. Dit versterkt Laurentius door onderwijs, kinderopvang, zorg en vrijetijdsbesteding te organiseren onder één dak. Ondanks dat Laurentius al verschillende scholen heeft in Lansingerland met andere schoolconcepten, hebben zij het concept van IKC Het Avontuur specifiek aangepast op de wensen voor Wilderszijde.

Een belangrijk onderdeel van de Lansingerlandse samenleving is de verbinding met de wijk, in het bijzonder met het rijke verenigingsleven. Laurentius neemt dit mee in haar opzet voor IKC Het avontuur door actief de verbinding te zoeken tussen de school en de wijk. Zo schrijft Laurentius dat zij de samenwerking aan gaat met verenigingen en/of workshops en bijeenkomsten in de school wil organiseren. Veel bewegen is een speerpunt van het Lansingerlands sportbeleid, ook dit ondersteunt Laurentius in haar opzet voor de school door ook spelen en sporten te stimuleren met bijvoorbeeld het inzetten van een sportcoach.

Op basis van onze visienota onderwijs “met oog op de toekomst” (hierna: de visienota) stimuleren we de verbinding tussen duurzaamheid en onderwijs. Ook hierin sluiten de ambities van Laurentius voor IKC Het Avontuur aan bij de gemeentelijke doelen. Zo willen zij dat het schoolgebouw van IKC Het Avontuur een duurzaam en energieneutraal gebouw is met een groen-blauw schoolplein dat uitdaagt tot spelen en leren in de natuur. Naast de fysieke duurzaamheid, worden onderwerpen zoals klimaatverandering en duurzame energie regelmatig verwerkt in de lessen op IKC Het Avontuur.

IKC Het Palet - score 26/35

Spectrum-SPCO (hierna: Spectrum) is een schoolbestuur met veel scholen in Lansingerland. De school wil daar in Wilderszijde de school IKC het Palet aan toevoegen (hierna: Het Palet) Spectrum beschrijft het Palet als een school met een open houding richting de inwoners van Wilderszijde. De school moet een plek zijn in de wijk voor

sociale cohesie en ontmoeting. De verbindingen die Spectrum nu al heeft met plaatselijke kerken en verenigingen wil zij ook graag inbedden in Het Palet.

IKC Het Palet verschilt ten opzichte van de andere initiatieven en ten opzichte van de al bestaande scholen in Lansingerland in de wens om een tienercollege voor leerlingen van 10-14 jaar te starten. Spectrum zet daarbij in op een clustering van voorzieningen door actief de samenwerking te zoeken met andere scholen en het verzorgen van gemeenschappelijke faciliteiten. Hiermee laat Spectrum zien dat IKC Het Palet een clustering van voorzieningen moet worden waar op een prettige manier wordt samengewerkt. Wij vinden dit een streven wat past bij onze wens voor Wilderszijde.

Op het gebied van duurzaamheid sluit het initiatief geheel aan op de ambities van de gemeente. Met burgerschapsvorming als één van de speerpunten van het onderwijsconcept, groeien leerlingen op IKC Het Palet op tot jonge burgers die zich bewust zijn van de wereld om hen heen. Hiervoor willen zij les geven in een duurzaam gebouw waar kinderen bijvoorbeeld leren omgaan met energiewinning en schooltuinen.

Het schoolconcept COBI- (creativiteit, onderzoekend leren, burgerschap en ICT) is niet onderscheidend van de andere Spectrum-scholen in Lansingerland. Het zorgt dus niet voor meer keuze in het onderwijsaanbod van Lansingerland. Door het grootte aantal scholen van Spectrum in Lansingerland kan het schoolbestuur wel gebruik maken van de regeling 'instandhouding kleine scholen'. Hierdoor is Spectrum in staat om scholen die onder de opheffingsnorm komen toch open te houden of te fuseren met andere scholen binnen de stichting. Dit zorgt voor een kleiner risico om een school te moeten sluiten.

Casa Lansingerland - score 25/35

De Stichting Casa (hierna: Casa) wil het tweetalig Casa Montessori starten in Wilderszijde. Tot op heden is dit concept nog niet aanwezig in Lansingerland. Echter, hoogstwaarschijnlijk start (na goedkeuring van OCW) op 1 augustus 2022 de school Tweetalig Montessorischol Treehouse in Bergschenhoek. Toch denken wij dat een tweetalig tweetalige Montessorischolen in de gemeente een toevoeging zijn op het huidige onderwijsaanbod.

Eén van de uitgangspunten is verbinding met de wijk. We zien deze ambitie terug bij Casa omdat de school zich wil inzetten op een actieve aanwezigheid in de wijk met bijvoorbeeld schoonmaakacties en het organiseren van musicals in lokale wijkgebouwen. De school zet echter niet in op verbindingen met lokale verenigingen. We vinden het belangrijk dat kinderen in de wijk kennis maken met verschillende sport- en cultuurorganisaties. De school is een goede plek om deze verbindingen te leggen. Wel sluit casa aan op onze doelstellingen voor spelen en bewegen. Door zowel bewegen te stimuleren in het gebouw, buiten het gebouw en in de lessen, worden kinderen namelijk de hele dag uitgedaagd om te bewegen.

Op het gebied van duurzaamheid sluit Casa geheel aan op de gemeentelijke ambitie. Met een duurzaam gebouw en het verwerken van duurzaamheid in de lessen, leren de kinderen dat zij onderdeel uitmaken van het grotere geheel. Casa geeft ons het gevoel dat duurzaamheid onderdeel is van hun identiteit.

Ten Hoeck - score 25/35

Ten Hoeck is de naam van de openbare basisschool die Scholengroep Holland (hierna: SGH) graag wil starten in Wilderszijde. SGH laat met hun beschrijving zien dat Ten Hoeck een school is waar iedereen welkom is en waar alles wordt gedaan om een passende school te zijn voor ieder kind. Een duidelijk streven wat iedere school volgens ons moet uitdragen zoals SGH dat doet. Hoe SGH dit in het bijzonder wil bereiken is door gebruik te maken van flexonderwijs, iets wat tot op heden nog niet in Lansingerland bestaat. Binnen dit concept worden meerdere scholen onder één dak gehuisvest zodat gebruik gemaakt kan worden van een "flexpool". Een team van specialisten die aanwezig is in het gebouw zodat zorg en specialisme altijd dichtbij is en kinderen langer in het regulier onderwijs kunnen blijven. Dit is een concept dat aansluit bij de wens van de gemeente, zoals beschreven in de visienota, om zorg schoolnabij te organiseren.

Naast zorg, wil SGH meer voorzieningen bij de school. Zo is er de ambitie om een samenwerking aan te gaan met het Centrum voor Jeugd en Gezin, de bibliotheek en lokale sportverenigingen. SGH wil dan ook dat het schoolgebouw meer is dan alleen een plek voor de school. In de visie van SGH fungeert het schoolgebouw als vindplaats voor ontwikkelingsmogelijkheden. Idealiter ziet SGH dat dit schoolgebouw niet alleen multifunctioneel, maar ook duurzaam wordt gebouwd. Dit sluit aan bij de wens van de gemeente om lokale partners zoveel mogelijk te betrekken bij school. Duurzaamheid zien wij buiten het gebouw niet terugkomen in de inhoudelijke doelen van de school. Hierin sluit de school dus niet geheel aan bij de ambities van de gemeente.

Ook merken wij op dat SGH verschillende scholen heeft in de directe omgeving (straal van 2 km) van Wilderszijde. Wij begrijpen dat het niet de intentie is van SGH om de eigen bestaande scholen leeg te trekken en te concurreren met de eigen scholen, maar het blijft een reële kans dat ouders het vernieuwde Ten Hoeck kiezen boven de huidige scholen. Daarnaast is er nog groei ruimte voor de bestaande scholen van SGH in de nabije omgeving van Wilderszijde.

IKC Cadans Wilderszijde - score 23/35

Stichting Onderwijs (hierna: SO) heeft met IKC Cadans de ambitie een school neer te zetten die breder kijkt dan alleen het onderwijs. Samen met lokale ondernemers en verenigingen zijn zij voornemens om actief bij te dragen aan het maatschappelijke aspect van de wijk. Door het gebouw multifunctioneel in te zetten, wil IKC Cadans niet alleen onderwijs en kinderopvang bieden, maar ook workshops en ontspanning verzorgen. Dit sluit allemaal nauw aan bij de ideeën van de gemeente bij de scholen in Wilderszijde en de plannen die de gemeente heeft met de wijk.

Ook op het gebied van bewegen past IKC Cadans bij de ambities van de gemeente Lansingerland. Doordat bewegend leren onderdeel is van de identiteit van IKC Cadans, worden de leerlingen constant gestimuleerd om te bewegen. Daar voegt SO aan toe dat ze naast bewegen, de natuur en het klimaat verweven zien in het onderwijs. Dit sluit aan bij uitgangspunten zoals de gemeente die op deze vlakken heeft geformuleerd.

Momenteel zijn er in Lansingerland geen scholen met de denominatie algemeen bijzonder onderwijs. Echter, hoogstwaarschijnlijk (na goedkeuring OCW) starten op 1 augustus 2022 twee scholen in Lansingerland met deze denominatie. In vergelijking met het aantal scholen met andere denominaties, is dit desondanks nog steeds een toevoeging voor onderwijsaanbod. Wel heeft het concept van IKC Cadans een heel aantal raakvlakken met concepten op bestaande scholen die dichtbij Wilderszijde liggen. Daarom is het onze inschatting dat IKC Cadans niet voor extra spreiding in het aanbod van onderwijsconcepten zorgt.

De Springplank

Helaas hebben wij van Stichting Islamitisch Veerkrachtgericht Onderwijs Zuid-Holland (hierna: SIVOZH) bericht ontvangen dat zij geen reactie konden geven op hoe de Springplank denkt aan te sluiten bij de beleidsuitgangspunten voor onderwijs in Wilderszijde. Wij hebben hen daarom niet meegenomen in de procedure voor het opstellen van de zienswijzen voor bovenstaande initiatieven. Toch willen wij hier als gemeente een beknopte zienswijze over geven.

Op dit moment is er geen Islamitisch onderwijs in Lansingerland. Wij zijn dan ook zeer benieuwd of SIVOZH met de belangstellingsmeting aantoont of dit een gemis is onder de ouders in onze gemeente. Op basis van de informatie die wij tot nu toe hebben gezien van de school is niet te bepalen of de school past bij bijna alle uitgangspunten van Wilderszijde. Wel constateren we dat, door haar denominatie, de school in ieder geval aansluit op het uitgangspunt te komen tot een breder onderwijsaanbod in de gemeente.

5. Vervolg

Op 1 november 2022 ontvangt het ministerie alle aanvragen en onze zienswijzen voor de initiatieven die een school willen starten in Wilderszijde. Op 1 juni 2022 horen wij welke scholen in de zomer 2023 een school mogen stichten in Lansingerland.

Nadere informatie	Lysanne Teuling
Team	Maatschappelijke Opgaven
Domein	Samenleving
Email	lysanne.teuling@lansingerland.nl
Telefoon	46 23
Postbus 1	
2650 AA Lansingerland	
www.lansingerland.nl	

Bijlagen:

1. Proces en uitgangspunten onderwijs in Wilderszijde (T21.07505)
2. Beoordelingsmatrix aansluiting initiatieven bij beleidsuitgangspunten (T21.07510)